

postrádám, jakým způsobem byla data dotazníkového šetření statisticky zpracována. V Abstraktu čtenář též nenajde žádná doporučení pro praxi ani další návrhy pro výzkumné šetření na toto téma. Klíčová slova odpovídají obsahu práce.

Odůvodnění a rešerše odborné literatury

- Je zdůvodnění práce logické?
- Byla zvolena adekvátní literatura a je její záběr vzhledem k tématu dostatečný/úplný?
- Je zvolená literatura aktuální?
- Je použitá literatura řádně citována?
- Je použitá argumentace prezentována standardním způsobem?
- Byl dosavadní výzkum podroben kritice?

- **Nedostatečná úroveň** – odůvodnění nebo rešerše chybí, význam/přínos práce je pochybný, neposkytuje odpovídající oporu pro tvrzení autora, chybí přehled předešlých výzkumů a/nebo nekriticky přejat, reference na práci jiných autorů je nepřiměřená **(0-4 body)**
- **Dobrá úroveň** – pro zpracování diskutovaného tématu byla vybrána adekvátní odborná literatura. V práci je referováno k odpovídající empirické nebo teoretické bázi. Byla provedena rešerše předešlých výzkumů (ale jenom nebo v převážné míře českých), na něž je v práci správně referováno **(5-10 bodů)**
- **Velmi dobrá úroveň** – byla zvolena a je podrobně diskutována adekvátní odborná literatura k tématu. Popis základních pramenů nebo teoretického rámce je na standardní dobré úrovni a zohledňuje i práce zahraničních autorů **(11-15 bodů)**
- **Výborná úroveň** – význam a praktické implikace práce jsou dobře definovány. Teoretický nebo empirický základ je dobře popsán včetně práce zahraničních autorů a v práci diskutován. Je předložen odpovídající a kritický přehled dosavadních výzkumů, který odpovídajícím způsobem interpretuje současné poznatky a kontroverze v oboru. Argumentace použitá v práci může být inovativní a pro obor přínosná **(16-20 bodů)**

10

Odůvodnění a rešerše odborné literatury

V Seznamu literatury najdeme 17 klasických literárních pramenů a 1 internetový zdroj. Je škoda, že autorka citovala pouze jeden zahraniční zdroj. Většina citovaných publikací je však určena pro studenty medicíny a lékaře nikoliv pro zdravotní sestry. Chybí mi zde rešerše odborných sesterských časopisů a to i zahraničních.

Použité metody a logika struktury práce

- Jsou jasně stanoveny a zdůvodněny cíle práce, výzkumné otázky či hypotézy?
- Je zdůvodněna volba použitých metod (rozsah a metoda výběru vzorku, tvorba, zpracování a analýza dat)?
- Jsou všechny použité metody a postupy dobře a podrobně popsány, umožňuje popis replikaci?
- Byla věnována pozornost reliabilitě a validitě dat?
- Má práce logickou strukturu?

- **Nedostatečná úroveň** – výrazné problémy ve výběru nebo popisu jedné nebo více částí práce, zvolené metody neodpovídají cílům, otázkám či hypotézám **(0-4 body)**
- **Dobrá úroveň** – základní části práce jsou popsány na dostatečné úrovni a umožňují porozumět použitým metodám a postupům **(5-10 bodů)**
- **Velmi dobrá úroveň** – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a odpovídají současné vědecké praxi **(11-15 bodů)**
- **Výborná úroveň** – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a splňují nároky na vědeckou práci, mohou být inovativní a pro obor přínosné **(16-20 bodů)**

13

Použité metody a logika struktury práce

Předkládaná práce je členěna do dvou základních částí a to na teoretickou a empirickou část. Teoretická část je smysluplným východiskem praktické části a skládá se z 8 podkapitol.

Jednotlivé podkapitoly se mj. zabývají problematikou bolesti zad, symptomatologií degenerativního onemocnění páteře, diagnostikou a terapií těchto chorob. Poslední podkapitola: Kvalita života je však nedostatečně zpracována. Při pokusu o definici kvality života si autorka „vypůjčila“ definici zdraví od WHO (viz str. 31). V podkapitole: Operační techniky nejsou všechny odborné termíny řádně vysvětleny (např. laminectomie, hemilaminectomie atd.). V Přílohách zcela chybí vysvětlení těchto termínů.

Kapitola: Ošetrovatelská péče po operaci pacientů s degenerativním onemocněním páteře by dle mého názoru měla být rozpracována více podrobně. Bandáže na dolní končetiny (s. 27) přiložíme, nikoliv nejde o: „*naložení bandáží*.“ Stejně tak bojujeme proti maceraci kůže nikoliv „*proti malceraci*.“ „*Krycí potřeby*“ (s. 28) mají vhodnější název a to krycí materiály.

McKenzie (s. 30) zastává teorii nikoliv „*vede teorii*“.

Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků

- Jsou závěry prezentovány srozumitelně?
- Jsou prezentovány všechny relevantní poznatky?
- Byly vzaty v potaz silné i slabé stránky práce?
- Jsou závěry korektní?
- Byly vzaty v úvahu alternativní vysvětlení?
- Jsou závěry diskutovány v kontextu soudobého výzkumu?
- Jsou učiněna doporučení pro další výzkum nebo opatření?

- **Nedostatečná úroveň** – výrazné problémy s prezentací nebo s interpretací výsledků (0-8 bodů)
- **Dobrá úroveň** – prezentované výsledky jsou vnitřně konzistentní. Některé interpretace výsledků jsou přiměřené. Práce zmiňuje některé z jejích hlavních slabých a silných stránek (9-16 bodů)
- **Velmi dobrá úroveň** – výsledky jsou srozumitelně prezentovány a jeví se jako správné. Interpretace výsledků jsou přiměřené. Slabé a silné stránky práce jsou diskutovány včetně implikací pro interpretace poznatků. Práce demonstruje porozumění implikacím diskutovaných poznatků pro další výzkum nebo opatření (17-23 bodů)
- **Výborná úroveň** – výsledky prezentovány srozumitelně a jeví se jako správné. Správná interpretace výsledků je provedena s kritickým zohledněním možných alternativních vysvětlení. Jsou diskutovány slabé i silné stránky práce včetně implikací pro interpretace poznatků. Výsledky jsou diskutovány v kontextu dalších výzkumů a zdůrazňují přínos k rozvoji vědomostí (nebo vývoji nových technik a postupů). Jsou učiněna jasná a odpovídající doporučení pro další výzkum nebo opatření (24-30 bodů)

20

Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků

Během interpretace získaných výsledků došlo k určitým nesrovnalostem. Jedná se například o tabulku č. 2 (+ graf č. 2 na str. 36). 15 respondentů zde není 26,47 %, ale relativní četnost je 44,11 %. Stejně tak v tab. č. 4 je chyba v absolutní četnosti. Prostým součtem jde o 33 respondentů nikoliv o 34. Dva pacienti zde nepředstavují 8,82 %. To samé je chybně uvedené v grafu č. 4 na str. 38.

Nevhodná je i formulace na s. 33: „*vybrala jsem pouze ty pacienty, kteří tomuto průzkumnému šetření odpovídali*.“ Na str. 13 předkladatelka píše: „*že muži zvládají fyzickou bolest lépe než ženy*.“ Na straně 75 je naopak uvedeno, že „*muži snášejí bolest hůře*.“

Autorka práce si uvědomuje určité své nedostatky při interpretaci výsledků, jako je malé množství respondentů, neúmyslné vynechání jedné položky v otázce č. 22. To lze hodnotit jen kladně. Nelze však napsat, že pokud by si těchto nedostatků včas všimla, že „*výsledky*

mohly být zajímavější.“

Co znamená Vaše tvrzení s. 77: „*..je potřeba výzkumné šetření provádět delší dobu a získat tím co nejvíce vhodných pacientů, už proto, že by **bylo možné respondenty rozdělit na ženy a muže.***“ Vždyť ve své práci jste toto dělení provedla. V kapitole: Doporučení pro praxi (s. 78) se čtenář může dočíst o správném držení těla, chybí mi zde citace literatury nebo jste na tyto doporučení přišla zcela sama?

Co jste zamýšlela větou (s. 78): „*S primární prevencí proti bolesti zad a následným degenerativním změnám na páteři by se mělo začínat již v předškolním věku.*“

V Závěru hodnotíte 4 cíle, ale dle str. 32 máte stanoven jeden cíl hlavní a 3 dílčí cíle.

Celkově je praktická část doplňována přehlednými tabulkami a grafy, které vhodně ilustrují výsledky šetření.

V předkládaných přílohách nalezneme plné znění dotazníku a též schválení žádosti o dotazníkové šetření. Kladně hodnotím přiloženou přílohu E: Typy poškození meziobratlových plotének a Přílohu F: Používané implantáty, které velmi dobře zpřesní představu čtenáře o dané problematice.

Etické aspekty práce ▪ Byly vzaty v úvahu etické otázky? ▪ Nedošlo k ohrožení zájmů účastníků výzkumu? ▪ Jsou diskutovány etické konflikty výzkumné činnosti?	▪ Nedostatečná úroveň – etické otázky jsou opominuty, etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů nejsou respektována nebo jsou nedostatečně ošetřena (0-2 body) ▪ Dobrá úroveň – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu, nicméně z etického hlediska vykazuje nedostatky, které ale nejsou zásadního charakteru (3-5 bodů) ▪ Velmi dobrá úroveň – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu (6-8 bodů) ▪ Výborná úroveň – etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů jsou dostatečně ošetřeny. Jsou diskutovány všechny etické konflikty výzkumné činnosti. Autor bere v potaz společensko-kulturní dopad práce (9-10 bodů)	10
Etické aspekty práce Etické konflikty výzkumné činnosti v bakalářské práci nejsou diskutovány. Domnívám se, že práce ošetřuje zájmy účastníků výzkumu a ochrana osobních dat byla dostatečně zajištěna.		
Odborný a společenský přínos a celková úroveň práce ▪ Pojednává práce aktuální/praktický problém? ▪ Je práce přínosná z hlediska oboru? ▪ Obsahuje práce všechny klíčové části? ▪ Má práce dostatečný či přiměřený rozsah? ▪ Je práce logicky uspořádána? ▪ Je práce z formálního hlediska bez chyb?	▪ Nedostatečná úroveň – práce se nezabývá společensky aktuálním nebo praktickým problémem nebo není na odpovídající úrovni zpracována a vnitřně uspořádána, např. chybí některá z jejích klíčových částí, neodpovídá rozsahem požadavkům či je nelogicky uspořádána (0-3 body) ▪ Dobrá úroveň – práce pojednává alespoň částečně aktuální nebo praktický problém v kontextu oboru. Text je z hlediska obsahového i formálního bez zásadních pochybení, práce je úplná a má jasnou strukturu (4-7 bodů) ▪ Velmi dobrá úroveň – práce pojednává aktuální a praktický problém v kontextu oboru. Je zpracována na velmi dobré úrovni, text je vhodně členěn a jsou dodrženy	10

	všechny zásady logické i formální strukturace textu (8-11 bodů) ▪ Výborná úroveň – práce je originální a přínosná pro rozvoj oboru, zabývá se významným společenským problémem. Je napsána na vysoké akademické úrovni (12-15 bodů)	
Odborný a společenský přínos a celková úroveň práce Předložená bakalářská práce pojednává o aktuálním a praktickém problému. Rozsah práce, získaný materiál odpovídá požadavkům kladeným na bakalářské práce. Sledovaný soubor tvořilo 34 respondentů obojího pohlaví. Pro zjištění potřebných údajů byl použit dotazník o 29 položkách. Hlavní cíl a tři dílčí cíle byly splněny. V práci nalezneme čtenář překlepy a též gramatické chyby (viz např. str. 26, 27, 28,31 atd.) Zcela určitě mi zde schází jakákoliv polemika s autorkou podobné bakalářské práce Bayerovou.		

Doporučená klasifikace práce podle bodového ohodnocení

Doporučený klasifikační stupeň	Bodové rozpětí pro bakalářské práce
Výborně	100–81
Velmi dobře	80–61
Dobře	60–41

Práci klasifikuji stupněm: velmi dobře. Celkový počet bodů: 65.

Slovní zdůvodnění navrhovaného klasifikačního stupně¹:

Předložená práce má 70 stran textu. Úprava tabulek a grafů, až na dvě nepřesnosti je dobrá. Bohužel na kvalitě práce ubírají stylistické nedostatky, četné překlepy, chybné koncovky a gramatické chyby. Zcela postrádám návrhy kolegyně Čermákové na další průzkumná šetření u tohoto aktuálního tématu.

Práci doporučuji k obhajobě.

Otázky a připomínky k obhajobě práce:

1. Pro své výzkumné šetření jste použila dotazník. Jednalo se o dotazník vlastní konstrukce?
2. Jak si vysvětlujete, že před operací páteře bylo 6 respondentů v invalidním důchodu a po operaci je jich již 13?
3. Zamýšlela jste se nad tím, proč Bayerové (2008), autorce bakalářské práce: *Kvalita života po operaci degenerativního onemocnění páteře*, vyšel opačný výsledek a to, že kvalitu života po operaci hodnotí pacienti jako nižší (viz str. 77)?

¹ V případě hodnocení stupněm neprospěl/a uvést hlavní nedostatky práce a zdůvodnění tohoto rozhodnutí.

4. Jakou měrou zdravotní sestra pomáhá při rehabilitaci po operaci páteře? Co je to McKenzieho metoda (s. 30)?
5. Co si má čtenář představit pod větou (s. 26): „*U míšních syndromů zajišťujeme prevenci kontraktur a péči o sfinktery?*“

V Praze 5. května 2014

PhDr. Ing. Renáta Hrdličková, DiS.